ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 25.4.2025 г.
COM(2025) 166 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Годишен доклад относно изпълнението на Регламент (ЕС) 2022/1925 на Европейския парламент и на Съвета за достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор и за изменение на директиви (ЕС) 2019/1937 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за цифровите пазари)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

(1) Настоящият доклад е предназначен за Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз. В него се посочват предприетите от Европейската комисия („Комисията“ по-долу) дейности през 2024 г. в контекста на Регламент (ЕС) 2022/1925[1] (Акт за цифровите пазари, наричан по-долу „АЦП“), предвидени в член 35 от него[2].

(2) Първият годишен доклад относно дейностите на Комисията във връзка с АЦП беше приет на 6 март 2024 г.[3] В първия си годишен доклад Комисията докладва предимно за решенията за определяне на Alphabet, Amazon, Apple, ByteDance, Meta и Microsoft за контролиращи достъпа предприятия през септември 2023 г.

(3) През май 2024 г. Комисията определи Booking за контролиращо достъпа предприятие с неговата посредническа онлайн услуга Booking.com, а през април на същата година допълни решението за определяне на Apple с друга основна платформена услуга — операционната им система iPadOS.

(4) Комисията приключи и четири пазарни проучвания, някои от които започна през 2023 г. Проучванията, започнати през 2023 г., са свързани с опровержения, представени от предприятията заедно с техните уведомления, в които се твърди, че въпреки че са достигнали установените прагове, те не отговарят на изискванията, за да бъдат определени за контролиращи достъпа предприятия. Тези проучвания, както и качественото определяне на iPadOS, бяха причина да се потърси експертен съвет от Консултативния комитет за цифровите пазари (DMAC)[4].

(5) През 2024 г. АЦП навлезе във фазата на изпълнение и прилагане, като 7 март 2024 г. беше крайният срок за спазване на изискванията от страна на предприятията, определени на 5 септември 2023 г. Комисията започна регулаторен диалог с всички определени за контролиращи достъпа предприятия и откри шест разследвания за несъответствие по отношение на три контролиращи достъпа предприятия: Alphabet, Apple и Meta. В две от процедурите Комисията направи предварителни констатации[5]. Освен това Комисията обяви предварителни стъпки по разследването на Amazon[6].

(6) Комисията също така започна две производства за уточняване на задълженията на Apple в областта на оперативната съвместимост съгласно АЦП и публикува предварителни констатации, като поиска обратна информация от трети страни относно мерките, които Apple следва да предприеме, за да гарантира ефективна

[1] ОВ L 265, 12.10.2022 г., стр. 1—66.
[2] Съгласно член 35 от АЦП Комисията трябва да представи годишен доклад относно изпълнението на АЦП и напредъка при постигането на неговите цели. Това е вторият доклад от този вид, обхващащ втората година от прилагането на АЦП.
[3] Доклад до Съвета и Европейския парламент: Годишен доклад относно Акта за цифровите пазари (2022/1925), COM(2024) 106 final.
4 DMAC подкрепя Комисията при приемането на актовете за изпълнение съгласно АЦП. Той е класифициран като комитет съгласно Регламент (ЕС) № 182/2011 и осъществява дейност в съответствие със своя Правилник за дейността. DMAC участва и в четирите пазарни проучвания и проведе заседания на 1 февруари, 20 март и 4 октомври 2024 г.
[5] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-sends-preliminary-findings-meta-over-its-pay-or-consent-model-breach-digital-markets-act-2024-07-01_en и https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-sends-preliminary-findings-apple-and-opens-additional-non-compliance-investigation-2024-06-24_en.
[6] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-opens-non-compliance-investigations-against-alphabet-apple-and-meta-under-digital-markets-2024-03-25_en

оперативна съвместимост[7].

(7) Успоредно с дейността си по мониторинг и изпълнение Комисията беше домакин на многобройни срещи с контролиращи достъпа предприятия и широк кръг заинтересовани трети страни, в това число бизнес ползватели, разработчици, противопоставящите се на контролиращите достъпа предприятия, търговски органи, организации на гражданското общество и представители на клиентите. Освен това Комисията организира няколко семинара по темата за спазването на изискванията, като предостави възможност на заинтересованите страни да получат ценна информация за решенията, които контролиращите достъпа предприятия могат да приложат с цел спазване на изискванията. Освен това Групата на високо равнище за законодателния акт за цифровите пазари (ГВР) реши да създаде три тематични подгрупи по въпросите на данните, оперативната съвместимост и изкуствения интелект и проведе няколко заседания през 2024 г. Това улесни сътрудничеството и насърчи диалога за сътрудничество с общността на европейските регулатори[8].

(8) В следващите раздели е представен изчерпателен преглед на изпълнението на АЦП от страна на Комисията и на напредъка към постигането на неговите цели през 2024 г. В раздел II се докладва за определянията и други несвързани с мониторинга дейности. В раздел III се очертава мониторингът на спазването на изискванията от страна на контролиращите достъпа предприятия. В раздел IV се разглеждат изискванията за докладване на контролиращите достъпа предприятия по отношение на практиките за профилиране на потребителите. В раздел V подробно се описват сътрудничеството и координацията между Комисията и националните органи. На последно място, в раздел VI се описва дейността, извършена от ГВР.

II. ОПРЕДЕЛЯНИЯ И ДРУГИ НЕСВЪРЗАНИ С МОНИТОРИНГА ДЕЙНОСТИ

1. Уведомления, определяния и пазарни проучвания

(9) Съгласно член 3, параграф 3 от АЦП предприятията трябва да уведомят Комисията, когато предоставяните от тях основни платформени услуги достигнат определените в член 3, параграф 2 от АЦП прагове. Съгласно член 3, параграф 5 от АЦП обаче предприятията, които са достигнали тези прагове, могат да представят достатъчно обосновани доводи защо не следва да бъдат определени за контролиращи достъпа предприятия.

(10) През 2024 г. Комисията получи уведомления от Booking, ByteDance и X съгласно член 3, параграф 3 от АЦП[9].

(11) На 1 март 2024 г. Booking уведоми Комисията, че достига праговете, посочени в член 3, параграф 2 от АЦП, във връзка с посредническата си онлайн услуга Booking.com. В резултат на това на 13 май 2024 г. Комисията определи Booking за контролиращо достъпа предприятие във връзка с тази основна платформена

[7] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-starts-first-proceedings-specify-apples-interoperability-obligations-under-digital-2024-09-19_en и https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-seeks-feedback-measures-apple-should-take-ensure-interoperability-under-digital-markets-2024-12-19_en.

[8] Групата на високо равнище за законодателния акт за цифровите пазари се състои от следните органи и мрежи от регулатори: Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (BEREC), Европейския надзорен орган по защита на данните и Европейския комитет по защита на данните (EDPS/EDPB), Европейската мрежа по конкуренция (ECN), Мрежата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите (CPC) и Групата на европейските регулатори за аудио-визуални медийни услуги (ERGA).

[9] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/latest-news_en

услуга[10]. Задължението на Booking да спазва АЦП започна на 14 ноември 2024 г., шест месеца след определянето му за контролиращо достъпа предприятие[11].

(12) На 1 март 2024 г. ByteDance уведоми Комисията, че достига праговете, посочени в член 3, параграф 2 от АЦП, във връзка със своята услуга за онлайн реклама TikTok Ads. Освен това ByteDance подаде искане за опровержение съгласно член 3, параграф 5 от АЦП, в което твърди, че TikTok Ads не отговаря на условията за важен портал, чрез който бизнес ползвателите достигат до крайните ползватели. На 13 май 2024 г. Комисията прие опровержението, направено от TikTok във връзка с неговата услуга за онлайн реклама TikTok Ads. Опровержението беше прието пряко в срок от 45 работни дни, тъй като предприятието доказа, че услугата му не отговаря на изискванията по член 3, параграф 1 от АЦП[12].

(13) На 1 март 2024 г. X подаде уведомления във връзка със своята онлайн услуга за социална мрежа X и услугата си за онлайн реклама X Ads, като и двете бяха придружени от искания за опровержение, съгласно които въпреки че са били достигнати съответните прагове, X не отговаря на условията за важен портал, чрез който бизнес ползвателите достигат до крайните ползватели[13]. На 13 май 2024 г. Комисията прие решение, с което направо прие опровержението по отношение на X Ads[14], а с отделно решение започна пазарно проучване съгласно член 17, параграф 3 от АЦП, за да прецени дали онлайн услугата за социална мрежа X следва да бъде определена за контролиращо достъпа предприятие[15]. След задълбочено пазарно проучване[16] на 16 октомври 2024 г. Комисията стигна до заключението, че онлайн услугата за социална мрежа X не представлява важен портал, чрез който бизнес ползвателите достигат до крайните ползватели. Поради това Комисията реши да приеме опровержението и да не да определи X за контролиращо достъпа предприятие[17]. Решението беше прието след заседание на DMAC, което даде положително становище на 4 октомври 2024 г.

(14) През 2024 г. Комисията също така приключи пазарните разследвания във връзка с искането за опровержение, които започна на 5 септември 2023 г., за да определи дали Apple следва да бъде определено като контролиращо достъпа предприятие за iMessage, а Microsoft — във връзка с Bing, Edge и Microsoft Advertising. След като извърши задълбочени пазарни проучвания, Комисията реши да не определя Apple[18] и Microsoft[19] за контролиращи достъпа предприятия

[10] Решение на Комисията по дело DMA.100019 —Booking — Online Intermediation Services — Verticals: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/4360/OJ.
[11] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/booking-must-comply-all-relevant-obligations-under-digital-markets-act-2024-11-14_en
[12] Дело DMA.100042 — ByteDance — Услуги за онлайн реклама: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100042_134.pdf.
[13] В следващия раздел на годишния доклад във връзка с АЦП се разглежда реакцията на Комисията на искането за опровержение. За повече информация вж.: *Пазарни проучвания и опровержения.*
[14] Дело DMA.100232 — X — Онлайн рекламни услуги: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100232_44.pdf.
[15] Дело DMA.100041 — X — Услуга за онлайн социална мрежа: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100041_631.pdf
[16] Включително приноса на бизнес ползвателите на X и други доставчици на онлайн услуги за социални мрежи.
[17] Това решение все още не е публикувано.
[18] Дело DMA.100022 Apple — Междуличностни съобщителни услуги без номер: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202416/DMA_100022_2757.pdf.
[19] Дела DMA.100015 Microsoft — Онлайн търсачки; DMA.100028 Microsoft — Уеб браузъри;

за тези услуги. Решенията бяха приети след заседание на DMAC, който даде положително становище относно решенията на 1 февруари 2024 г.

(15) Освен това въз основа на задълбочено пазарно проучване, започнато през септември 2023 г., на 29 април 2024 г. Комисията определи Apple за контролиращо достъпа предприятие по отношение на основната му платформена услуга iPadOS[20]. Решението беше прието след заседание на DMAC, който даде положително становище относно решението на 20 март 2024 г. Задължението на Apple да спазва АЦП започна шест месеца след определянето, на 4 ноември 2024 г.

(16) С определянето на Booking за контролиращо достъпа предприятие за посредническата му онлайн услуга (Booking.com) и на Apple за неговата операционна система (iPadOS) общият брой на определените контролиращи достъпа предприятия нарасна през 2024 г. от 6 на 7 предприятия, а броят на определените основни платформени услуги достигна 24 в сравнение с предходните 22[21].

(17) През 2024 г. Комисията беше страна по три текущи искания за отмяна, подадени от ByteDance, Meta и Apple през ноември 2023 г. срещу съответните решения за определяне. Що се отнася до жалбата на ByteDance, през февруари 2024 г. председателят на Общия съд отхвърли молбата на ByteDance за временни мерки, а през юли 2024 г. Общият съд потвърди решението на Комисията да определи ByteDance за контролиращо достъпа предприятие след ускорена процедура[22]. През септември 2024 г. ByteDance подаде жалба срещу решението на Общия съд да потвърди определянето му[23].

(18) Освен това Комисията е ответник в две други текущи съдебни производства: i) жалба, подадена от адвоката на ByteDance от негово име през август 2024 г., с която се оспорва решението на Комисията да отхвърли искането за достъп до документи, свързани с определянето на ByteDance за контролиращо достъпа предприятие[24], и ii) жалба, подадена пред Общия съд през юли 2024 г. от Opera срещу неопределянето на Microsoft за контролиращо достъпа предприятие във връзка с уеб браузъра му Edge[25].

2. Други несвързани с мониторинга дейности

(19) Комисията постави значителен акцент върху подобряването на своите инструменти за разследване съгласно АЦП след неговото приемане. На 30 април 2024 г. Комисията въведе инструмент за подаване на сигнали за нередности в рамките на АЦП[26], подобен на този, който съществува за прилагане на антитръстовото законодателство и за Регламент (ЕС) 2022/2065 („Акта за

DMA.100034 Microsoft — Услуги за онлайн реклама: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202416/DMA_100015_700.pdf.

[20] Решение на Комисията по дело DMA.100047 — Apple — iPadOS: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/4374/oj.

[21] За схематично картографиране на съответните контролиращи достъпа предприятия и основните платформени услуги, вж. тази връзка към уебсайта за АЦП: https://digital-markets-act.ec.europa.eu/gatekeepers_en.

[22] Дело T-1077/23 R Bytedance/Комисия (ОВ C, C/2024/476, 3.1.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2317/oj) и Дело T-1077/23 Bytedance/Комисия (ОВ C, C/2024/476, 3.1.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/476/oj).

[23] Дело C-627/24 P Bytedance/Комисия (ОВ C, C/2024/6639, 11.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6639/oj).

[24] Дело T-433/24 Batchelor/Комисия (ОВ C, C/2024/6103, 21.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6103/oj).

[25] Дело T-357/24 Opera Norway/Комисия (ОВ C, C/2024/5640, 30.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5640/oj).

[26] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/whistleblower-tool_en

цифровите услуги“). Този инструмент дава възможност на физическите лица да предоставят, лично и поверително, информация, свързана с евентуално неспазване на изискванията съгласно АЦП от страна на контролиращите достъпа предприятия[27]. През 2024 г. Комисията получи 20 сигнала чрез този инструмент.

(20) Що се отнася до ангажираността на обществеността, Комисията поддържа и редовно актуализира уебсайта за АЦП[28]. На този уебсайт се предоставя информация за АЦП, предлага се функция за търсене на официални актове на Комисията, свързани с АЦП, включен е раздел с въпроси и отговори, който редовно се актуализира[29], и се съдържат всички съответни съобщения за медиите. Освен това Комисията съобщава за промените, свързани с АЦП, чрез своите профили в социалните медии[30].

(21) През 2024 г. Комисията възложи девет свързани с АЦП проучвания, експертни консултантски услуги или пилотни проекти.

III. МОНИТОРИНГ НА СПАЗВАНЕТО НА ИЗИСКВАНИЯТА ОТ СТРАНА НА КОНТРОЛИРАЩИТЕ ДОСТЪПА ПРЕДПРИЯТИЯ

1. Дейности по мониторинг

(22) Контролиращите достъпа предприятия трябва да спазват задълженията, предвидени в членове 5, 6, 7, 14 и 15 от АЦП. Изискването за спазване влиза в сила веднага след определянето на задължението за уведомяване на Комисията за концентрациите (член 14 от АЦП) и не по-късно от шест месеца след определянето на задълженията и забраните, предвидени в членове 5, 6, 7 (съгласно член 3, параграф 10 от АЦП) и член 15 от АЦП. За предприятията, определени на 5 септември 2023 г., този шестмесечен период приключи на 7 март 2024 г. Като се има предвид последващото определяне за iPadOS на 29 април 2024 г., Apple също трябваше да започне да спазва изискванията съгласно АЦП за тази основна платформена услуга преди 4 ноември 2024 г., а Booking, което беше определено на 13 май 2024 г., трябваше да започне да ги спазва преди 14 ноември 2024 г. за Booking.com.

(23) Шест месеца след определянето всички контролиращи достъпа предприятия представиха доклади относно спазването на изискванията в съответствие с член 11 от АЦП, както и независимо одитирани описания на всички техники за профилиране на потребителите, прилагани към или в рамките на техните основни платформени услуги, в съответствие с член 15 от АЦП. Връзки към неповерителните версии на тези документи са публикувани на уебсайта на Комисията за АЦП[31]. Следващите доклади относно спазването на изискванията от страна на контролиращите достъпа предприятия трябваше да бъдат представени до 7 март 2025 г.[32] Тези доклади следваше да включват актуализации от страна на контролиращите достъпа предприятия по отношение

[27] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-launches-whistleblower-tools-digital-services-act-and-digital-markets-act-2024-04-30_en

[28] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/index_en

[29] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/about-dma/questions-and-answers_en

[30] Новините и докладите на Комисията относно АЦП могат да бъдат следени чрез няколко профила: https://www.instagram.com/DigitalEU/; https://www.linkedin.com/showcase/digital-eu/; https://twitter.com/DigitalEU; https://www.youtube.com/c/DigitalEU; https://www.facebook.com/DigitalEU; https://www.linkedin.com/showcase/dg-competition; https://twitter.com/EU_Competition; https://www.youtube.com/@dgcompetition44.

[31] https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/compliance-reports и https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/consumer-profiling-reports

[32] Това не включва Booking, което трябваше да подаде доклада си преди 14 ноември 2024 г.

на техните мерки с цел спазване на изискванията.

(24) Комисията направи оценка на всички доклади относно спазването на изискванията, получени през 2024 г., и предприе последващи действия спрямо контролиращите достъпа предприятия във връзка с тяхното съдържание. През март 2024 г. Комисията организира шест семинара по темата за спазването на изискванията, по една за всяко контролиращо достъпа предприятие, определено на 5 септември 2023 г. През ноември 2024 г. беше организирана още една семинар за Booking, след като то беше определено през май 2024 г. Целта на семинарите беше да се даде възможност на трети страни да потърсят разяснения и да предоставят обратна информация на контролиращите достъпа предприятия относно техните решения с цел спазване на изискванията. Участието във всички семинари беше отворено за обществеността, а бизнес ползвателите, гражданското общество и стопанските асоциации имаха приоритет за присъствие на място. Семинарите бяха достъпни и онлайн. Записите от всички семинари, проведени през 2024 г., могат да бъдат намерени на уебсайта на Комисията за АЦП[33].

(25) Освен семинарите по темата за спазването на задълженията и работата по докладите относно спазването на задълженията[34], Комисията беше в постоянна връзка с контролиращите достъпа предприятия и заинтересовани трети страни по различни канали, за да осъществява мониторинг и оценка по отношение на спазването на изискванията. Това включваше двустранни срещи и технически семинари, в които участваха представители на контролиращите достъпа предприятия и на заинтересовани трети страни. Освен това Комисията изпрати искания за информация до контролиращите достъпа предприятия и някои трети страни. Тя също така постоянно насърчаваше контролиращите достъпа предприятия да комуникират пряко с участниците на пазара, като подчертаваше, че тази комуникация е важна част от доказването на ефективно спазване на изискванията от страна на контролиращите достъпа предприятия.

(26) Комисията извърши мониторинг на начина, по който контролиращите достъпа предприятия прилагат изискванията съгласно член 28 от АЦП да създадат звено по спазването на изискванията, което трябва да е независимо от оперативните функции на контролиращото достъпа предприятие и да е съставено от един или повече служители по спазването на изискванията с достатъчно правомощия, йерархично положение и ресурси, за да наблюдават спазването на АЦП от страна на контролиращото достъпа предприятие и да ги съветват във връзка с това. Всички определени контролиращи достъпа предприятия са назначили служители по спазването на изискванията в съответствие с принципите, установени в член 28 от АЦП, и са предоставили съответните подробности на Комисията. През 2024 г. Комисията проведе две лични срещи със служителите по спазването на изискванията на всяко контролиращо достъпа предприятие. Целта на тези срещи беше Комисията да разбере начина, по който е създадена и организирана функцията за спазване на изискванията, и да направи преглед на текущия регулаторен диалог. И на последно място, в подкрепа на потенциални действия по изпълнение, през 2024 г. Комисията прие заповеди за съхраняване на данни, с които от шест контролиращи достъпа предприятия — Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft и Booking — се изисква да съхраняват документите, които биха могли да се използват за оценка на спазването на

[33] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/events/workshops_en
[34] https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/compliance-reports

конкретни задължения по АЦП[35].

2. Констатации относно спазването на членове 5, 6 и 7 от АЦП[36]

(27) В настоящия раздел са представени констатациите на Комисията по теми, обхванати в членове 5, 6 и 7 от АЦП, и предприетите от нея действия. Примерите по-долу не са изчерпателни, но с тях се описват основните действия на Комисията по отношение на спазването на изискванията съгласно АЦП.

а) Предоставяне на контрол на ползвателите върху техните данни

(28) В АЦП се признава значението на данните на цифровите пазари, като се подчертава, че натрупването на данни от страна на контролиращите достъпа предприятия и ограниченият достъп до данните от страна на техните конкуренти могат да доведат до намалена достъпност, ограничен избор за крайните ползватели по отношение на собствените им данни и по-малко иновации. По-специално по отношение на достъпността в АЦП се обяснява, че натрупването на данни от страна на контролиращите достъпа предприятия чрез техните платформени услуги може да доведе до пречки за навлизане на пазарите, на които присъстват тези контролиращи достъпа предприятия. С други думи, натрупването на данни може да затрудни новите участници да предлагат услугите си на тези пазари.

(29) По подобен начин достъпността може да бъде подкопана и от контролиращо достъпа предприятие, което ограничава смяната или многосвързаността, например като не позволява на крайните ползватели да пренасят своите данни. Такива ограничения могат например да затруднят преминаването на крайните ползватели от една установена мрежа за социални медии към нова такава от страх, че контактите или собственото им съдържание ще бъдат загубени в процеса. Целта на АЦП е да се преодолеят тези проблеми, като на крайните ползватели се предостави по-голям избор относно начините, по които се използват данните им и по които те желаят да ги използват, като същевременно се гарантира, че бизнес ползвателите имат по-добър достъп до данните, които генерират при използването на основни платформени услуги.

(30) Съгласно член 5, параграф 2 от АЦП контролиращите достъпа предприятия трябва да прилагат мерки, с които на крайните ползватели се дава възможност да избират дали да са съгласни техните данни да бъдат комбинирани и/или използвани кръстосано между услугите на контролиращите достъпа предприятия На 25 март 2024 г. Комисията реши да започне разследване срещу Meta за неспазване на изискванията във връзка с това задължение[37]. В разследването се оценява дали бизнес моделът на Meta, който се основава на реклама, съответства на задължението ѝ да получава съгласие от ползвателите, когато Meta възнамерява да комбинира или използва кръстосано лични данни на крайните ползватели в различните си услуги. В предварителните си констатации, публикувани на 1 юли 2024 г., Комисията изрази загриженост, че е възможно двоичният избор „плащане или съгласие“, наложен от модела на Meta, да не предоставя реална алтернатива за ползвателите, които не желаят да дадат съгласието си за обработване на личните им данни. През август 2024 г.

[35] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_24_1689

[36] Нищо в настоящия доклад не представлява одобрение за мерките с цел спазване на изискванията, предприети от контролиращите достъпа предприятия, като изцяло или частично отговарящи на изкискванията съгласно АЦП.

[37] Комисията си сътрудничи с Комисията за защита на данните на Ирландия, която също разследва модела „съгласие или плащане“ на Meta съгласно ОРЗД, за да гарантира пълна съгласуваност при прилагането на правото на ЕС.

Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) прие становище съгласно член 64, параграф 2 от Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД) във връзка с внедряването на модели на принципа „плащане или съгласие“ от страна на големите онлайн платформи. На 13 ноември 2024 г. Meta актуализира своя модел „плащане или съгласие“, като предостави т.нар. от него „алтернатива с ограничена персонализация“. Паралелно с разследването си относно спазването на изискванията от страна на Meta в периода преди 13 ноември 2024 г., понастоящем Комисията оценява и преразгледаното решение на Meta с цел спазване на изискванията. Що се отнася до преносимостта и достъпа до данни, през 2024 г. контролиращите достъпа предприятия започнаха да подобряват своите решения за преносимост на данните, за да се доближат до осигуряването на непрекъсната преносимост и достъп до данните в реално време, така че крайните ползватели да могат лесно да пренасят данните си, а бизнес ползвателите да имат лесен достъп до своите данни. В рамките на 2024 г. всички определени контролиращи достъпа предприятия са въвели решения. Това включва решения за предаване на данни, които позволяват на крайните ползватели, например тези на Google Search, Facebook или TikTok, да предоставят достъп до своите исторически и бъдещи данни на упълномощени трети страни, които могат да използват данните, за да предлагат конкурентни или иновативни услуги. Освен това вече внедрените и значително подобрени решения за предаване на данни дават възможност на бизнес ползвателите на различните определени услуги (напр. Amazon Marketplace, Booking.com или YouTube) да имат достъп до данните, които генерират в рамките на тези услуги.

(31) Комисията следи отблизо функционирането на тези нови инструменти в консултация с контролиращите достъпа предприятия и широк кръг заинтересовани трети страни. Тя започна интензивен регулаторен диалог с всички контролиращи достъпа предприятия, за да ги насърчи да подобрят, когато е необходимо, своите решения с цел спазване на изискванията въз основа на обратна информация от трети страни. В следващите доклади относно спазването на изискванията на контролиращите достъпа предприятия, които трябваше да бъдат представени през март 2025 г., следва бъдат отразени някои от тези подобрения, както и текущата работа. Комисията ще продължи да събира обратна информация от участниците на пазара относно ефективността на приложените решения за постигане на целите на АЦП.

б) **Отваряне на мобилните екосистеми**

(32) Целите за достъпност и справедливост в екосистемите на контролиращите достъпа предприятия включват предоставяне на възможност за избор на ползвателите, като се дава достъп на крайните ползватели до разнообразни и иновативни продукти и услуги, отговарящи на техните нужди, и същевременно им се позволява лесно да преминават между алтернативни продукти и услуги. Разпоредбите на АЦП, които играят основна роля при отварянето на мобилните екосистеми, включват тези, при които се разглежда възможността разработчиците да разпространяват приложения чрез алтернативни източници[38], както и онези, с които се изисква ефективна оперативна съвместимост, лесна промяна на настройките по подразбиране, деинсталиране или показване на екран за избор (по-специално член 6, параграфи 3, 4 и 7 от АЦП).

Настройки по подразбиране, екрани за избор и деинсталиране

(33) Един от приоритетите на Комисията за осигуряване на спазване е да се попречи

[38] Например магазини за приложения на трети страни.

на контролиращите достъпа предприятия да се възползват от повлияното от предубеждения поведение на ползвателите чрез настройките по подразбиране и да се даде възможност на крайните ползватели лесно да преминават между различни цифрови решения в операционната система или уеб браузъра на контролиращите достъпа предприятия, както е предвидено в член 6, параграф 3 от АЦП. Ограничаването на способността на контролиращите достъпа предприятия да насочват лицата към собствените си продукти или услуги дава възможност на бизнес ползвателите, например алтернативни доставчици на уеб браузъри и търсачки, да увеличат своята видимост и да подобрят продуктите и услугите, които предлагат. Тази повишена достъпност на услугите на контролиращите достъпа предприятия се изразява в по-богат набор от възможности за крайните ползватели.

(34) Комисията предприе решителни действия, за да гарантира, че контролиращите достъпа предприятия бързо предоставят по-богат избор на ползвателите. На 25 март 2024 г. Комисията образува производство срещу Apple в отговор на доказателства, че контролиращото достъпа предприятие не е изпълнило ефективно задълженията си да предостави възможност на крайните ползватели лесно да променят настройките по подразбиране на iOS (включително чрез екран за избор на уеб браузъра) или да деинсталират софтуерните приложения на Apple на iOS. Освен това Комисията участва в интензивен регулаторен диалог с Alphabet и Microsoft, които също трябва да предоставят на крайните ползватели възможност лесно да променят настройките по подразбиране и да деинсталират софтуерни приложения.

(35) Усилията на Комисията доведоха до ясни и осезаеми резултати. Apple обяви поредица от промени през август 2024 г.: то премахна няколко проблемни етапа в навигацията на ползвателите до избора на уеб браузър чрез екрана за избор и увеличи броя на софтуерните приложения, за които крайните ползватели могат да променят настройките по подразбиране или да ги деинсталират. Освен това има и нов раздел с настройки по подразбиране на приложенията, чрез който се улеснява промяната на настройките по подразбиране. Тези промени вече са въведени както в iOS, така и в iPadOS. Apple планира да въведе допълнителни актуализации през пролетта на 2025 г. Комисията ще продължи да следи отблизо мерките, прилагани от Apple, и дали контролиращото достъпа предприятие действително спазва АЦП.

(36) Alphabet вече показва подобрен екран за избор за търсачки и уеб браузъри в Chrome и Pixel, като такъв се въвежда постепенно за всички устройства с Android. Подобреният екран представя на ползвателите напълно произволен списък с налични алтернативни услуги. Комисията продължава да води регулаторен диалог с Alphabet по отношение на въвеждането на екрани за избор и на мерките, прилагани във връзка с лесната промяна на настройките по подразбиране на приложенията и тяхното деинсталиране.

(37) Microsoft добави възможност за деинсталиране на своя уеб браузър и своите приложения за онлайн търсачки на операционната си система Windows. Освен това прекрати практиката да препоръчва задаването на Edge като уеб браузър по подразбиране в различните изживявания на Windows за ползватели в Европейското икономическо пространство (ЕИП). Комисията продължава да преразглежда плана на Microsoft за спазване на изискванията, за да гарантира, че предприятието ефективно спазва всички аспекти на задълженията си.

(38) Като цяло се създават повече пазарни възможности, тъй като крайните ползватели в ЕИП могат по-ефективно да откриват и инсталират алтернативни

варианти и ако желаят, да ги определят като вариант по подразбиране. Освен това Комисията продължава да оценява дали са необходими допълнителни подобрения, за да се даде възможност за реален избор.

Насочване

(39) На 25 март 2024 г. Комисията започна две разследвания на Apple и Alphabet, които предоставят основните канали за разпространение на софтуерни приложения за мобилни устройства в ЕИП. Целта на разследванията беше да се провери дали двете контролиращи достъпа предприятия са спазили задължението по член 5, параграф 4 от АЦП, съгласно което от тях се изисква да дават възможност на разработчиците на приложения, много от които са европейски малки и средни предприятия и стартиращи предприятия, да „насочват“ потребителите безплатно към предложения извън магазините за приложения на контролиращите достъпа предприятия.

(40) На 24 юни 2024 г. Комисията уведоми Apple за предварителното си становище, че политиките му за неговия магазин за приложения (App Store) противоречат на АЦП поради ограничения за разработчиците на приложения да рекламират външни предложения и съдържание на ползвателите, като по този начин лишават крайните ползватели от алтернативни и евентуално по-евтини възможности за закупуване.

Оперативна съвместимост

(41) Оперативната съвместимост също е от значение, за да могат да процъфтяват справедливите и достъпни пазари, така че контролиращите достъпа предприятия да не могат да използват двойната си роля[39], основана на продуктова интеграция, за да ограничават конкуренцията. Чрез улесняването на достъпа на алтернативни доставчици до критичните функции на контролиращите достъпа предприятия Комисията се стреми да гарантира способността на тези алтернативни доставчици да се конкурират, като продължават да въвеждат иновации.

(42) На 19 септември 2024 г. Комисията започна две процедури за конкретизиране, за да помогне на Apple да изпълни задълженията си по отношение на оперативната съвместимост съгласно член 6, параграф 7 от АЦП. Първата процедура е насочена към няколко функции и функционални възможности за свързаност на iOS, използвани предимно за и от свързани устройства (напр. интелигентни часовници или слушалки). Втората процедура е насочена към процеса, който Apple е създало, за да обработва заявки за оперативна съвместимост за iOS и iPadOS, подадени от разработчици и трети страни. На 19 декември 2024 г. Комисията изпрати предварителните си констатации във връзка с двете процедури за конкретизиране на Apple, като успоредно с това започна две съответни обществени консултации.

(43) Освен това липсата на оперативна съвместимост дава възможност на контролиращите достъпа предприятия, които предоставят услуги за изпращане на съобщения, да се възползват от силни мрежови ефекти, които действат като пречка при евентуална смяна на доставчика и ограничават избора и достъпността на ползвателите. В този контекст Комисията наблюдава напредъка на Meta по отношение на оперативната съвместимост на WhatsApp и Messenger

[39] Контролиращите достъпа предприятия могат да имат две свързани роли, например да бъдат едновременно доставчик на услуга от критично значение и конкурент на един и същ пазар. В тази си „двойна роля“ контролиращото достъпа предприятие може да използва контрола си върху основните функции в полза на собствените си продукти или услуги, ограничавайки конкуренцията от страна на алтернативни доставчици.

в съответствие със задължението ѝ съгласно АЦП. След обратна информация от страна на Комисията и трети страни Meta направи някои промени в своето решение. Комисията наблюдава това развитие, за да гарантира, че заинтересованите трети страни могат ефективно да си взаимодействат с WhatsApp и Messenger.

Алтернативни канали за разпространение

(44) Осигуряването на достъпност по отношение на разпространението на приложения и магазините за приложения дава на бизнес ползвателите свободата да решават кои канали желаят да използват за разпространение на своите приложения, а на крайните ползватели — свободата на достъп до тези приложения или до магазини за приложения извън основните платформени услуги на контролиращото достъпа предприятие. За да се гарантира достъпност, чрез която на предприятията и крайните ползватели се предоставя по-голям избор и се насърчават иновациите, контролиращите достъпа предприятия трябва да бъдат възпрепятствани да налагат ограничения на крайните ползватели относно приложенията или магазините за приложения, до които имат достъп.

(45) На практика това означава, че Apple трябва да даде възможност на крайните ползватели на устройства iPhone да инсталират приложения, различни от тези в App Store на Apple, например като позволи инсталирането и използването на магазини за приложения на трети страни, както и прякото изтегляне на приложения от мрежата. Задълженията по АЦП, приложими за Apple от март 2024 г., доведоха до появата на редица магазини за приложения на трети страни в Европейския съюз, като AltStore, Aptoide и Epic.

(46) Въпреки тези положителни промени, в стремежа си да бъде постигната ефективна достъпност, на 24 юни 2024 г. Комисията започна разследване във връзка със спазването на АЦП от страна на Apple по отношение на договорните условия, които Apple наложи на разработчиците, които желаят да предоставят магазини за приложения на трети страни или да предлагат своите приложения чрез такива магазини за приложения. По-специално в рамките на разследването се разглеждат: предложената от Apple такса за основна технология (Core Technology Fee), според която разработчиците на магазини за приложения на трети страни и приложения на трети страни трябва да плащат такса от 0,50 евро на инсталирано приложение; многоетапната навигация на ползвателите, наложена от Apple при изтегляне и инсталиране на алтернативни магазини за приложения или приложения на iOS; и изискванията за допустимост за разработчиците, за да могат да предлагат алтернативни магазини за приложения или да разпространяват пряко приложения от мрежата на iOS.

(47) Подобно на Apple, Alphabet трябва да гарантира, че алтернативните източници на разпространение на приложения са ефективно активирани на нейната операционна система Android. Комисията продължава да работи с Alphabet и заинтересованите трети страни, за да отговори на потенциалните притеснения относно ефективното спазване на изискванията съгласно АЦП от страна на Alphabet за Android.

в) **Справедливо онлайн търсене**

(48) Гарантирането на равно третиране и защитата срещу дискриминационни практики са сред предпоставките за справедливо търсене и конкурентни пазари за онлайн търсене. В този контекст целта на АЦП е да се защитят бизнес ползвателите от нелоялна конкуренция от страна на услугите на контролиращите достъпа предприятия и да се предоставят повече възможности

за разработване на нови алтернативи за търсене от страна на други доставчици на онлайн търсачки.

(49) Забраната за самопредпочитания от страна на контролиращите достъпа предприятия, предвидена в член 6, параграф 5 от АЦП, е широкообхватна и включва всички форми на самопредпочитание. Що се отнася до Alphabet, то обхваща собствените му услуги за вертикално търсене, класирани или вградени в резултатите от търсенето с Google. Това включва и случаите, в които Alphabet третира собствените си услуги за съдържание по-благоприятно от тези на други доставчици на съдържание, които също са класирани в Google Search. На 25 март 2024 г. Комисията образува производство срещу Alphabet поради притеснения, че контролиращото достъпа предприятие отдава предпочитание на собствените си услуги за вертикално търсене или собственото си съдържание пред тези на подобни конкуренти, развиващи дейност в области като хотелиерството и ресторантьорството, пътуванията, електронната търговия или създаването на съдържание, в нарушение на член 6, параграф 5 от АЦП.

(50) Освен това съгласно член 6, параграф 11 от АЦП се изисква определени търсачки да споделят данни за избиране и преглед с алтернативни доставчици на търсачки. С това задължение се цели да се насърчи достъпността от страна на търсачките на трети страни.

(51) През март 2024 г. Alphabet предложи решение за лицензиране на данни, за да спази задължението за споделяне на данни за класиране, търсене, избиране и преглед съгласно АЦП. Комисията е в процес на оценка на съответствието на това решение за лицензиране на данни с член 6, параграф 11 от АЦП. Комисията е в контакт с Alphabet и потенциалните бенефициери във връзка с този въпрос. Освен това тя обсъжда условията за ефективен обмен на данни съгласно член 6, параграф 11 от АЦП с органите за защита на данните, по-специално в контекста на ГВР.

г) **Онлайн пазари**

(52) Целта за справедлива и достъпна бизнес среда за онлайн пазарите и онлайн посредничеството е застъпена в редица разпоредби на АЦП, например разпоредбите за забрана на клаузите за паритет, забрана на самопредпочитанието при класирането, смекчаване на нелоялните предимства по отношение на данните и насърчаване на достъпа до данни и преносимостта на данните за ползвателите.

(53) С АЦП се забранява всяка форма на паритет (в тесен или широк смисъл), което обхваща търговски практики, различни от цената, включително всяка мярка, която би довела до същия ефект като клаузата за паритет. По този начин се създава възможност за бизнес ползвателите да разграничават търговските условия при различните канали за разпространение. В резултат на това целта на АЦП е да се премахнат свързаните с паритета пречки по отношение на възможностите на бизнес ползвателите да предлагат стоки или услуги чрез алтернативни платформи и канали за директни продажби. Такова ограничение се прилага за всяка мярка с ефект, равностоен на клаузите за паритет, например увеличени комисиони или заличаване на предложенията на бизнес ползвателите.

(54) В това отношение Booking посочи[40], че за да се съобрази с АЦП, от една страна, е заличило ЕИП от списъка с териториите, за които се прилагат изискванията за паритет, в общите си условия, и от друга страна, е въвело актуализирана версия

[40] bookingholdings.com/wp-content/uploads/2024/11/DMA-Compliance-Report.pdf

на тези условия, където вече няма препратки към паритет[41]. Освен това Booking посочи, че е спряло да използва външни цени като входни данни за своите премиум програми.

(55) Amazon съобщи, че според собствената си самооценка не използвало клаузи за паритет, които биха били несъвместими с DMA. Други контролиращи достъпа предприятия докладваха за ориентирани към бъдещето механизми за спазване на изискванията, с помощта на които следва да се предотврати въвеждането на задължения за паритет за бизнес ползвателите в бъдеще[42]. Комисията ще продължи да наблюдава и оценява дали съответните задължения по АЦП се изпълняват ефективно, дали съществуват рискове от заобикаляне на правилата и дали контролиращите достъпа предприятия могат да използват алтернативни мерки с подобен ефект.

(56) Подобно на забраната, приложима за онлайн търсенето, посредническите онлайн услуги също са предмет на забрана за самопредпочитание съгласно АЦП. Целта е да се гарантират справедливи и достъпни онлайн пазари за хилядите бизнес ползватели, които се конкурират пряко с продуктите и услугите на контролиращите достъпа предприятия на собствените им платформи. Това от своя страна е от полза и за крайните ползватели, които по този начин могат да намерят по-широк избор от продукти и услуги на платформите на контролиращите достъпа предприятия. Както беше обявено на 25 март 2024 г., Комисията е предприела предварителни стъпки по разследването, за да оцени спазването на изискванията съгласно АЦП от страна на Amazon във връзка с потенциални практики на самопредпочитание.

3. Информация за концентрации

(57) Съгласно член 14 от АЦП контролиращите достъпа предприятия са задължени да уведомяват Комисията за всяка концентрация, която предвиждат да предприемат, когато сливащите се субекти или субектът, който е цел на концентрацията, предоставят основни платформени услуги, или каквито и да било други услуги в цифровия сектор, или осигуряват възможност за събирането на данни.

(58) През 2024 г. Комисията получи 15 заявления за планирани концентрации от страна на контролиращи достъпа лица. За девет от тези заявления на уебсайта на Комисията бяха публикувани неповерителни резюмета на информацията, предоставена от контролиращите достъпа предприятия в съответствие с член 14 от АЦП[43], заедно с датата на уведомлението и идентичността на предприятията.

(59) По-специално няколко заявления, получени в съответствие с член 14 от АЦП, се отнасят до споразумения, свързани с придобиването на таланти — практика, известна още като „наемане чрез придобиване“[44]. Тези транзакции могат да бъдат под различна форма. Те обикновено включват споразумения за наемане на ключови служители в целевото дружество, но не винаги включват придобиване

[41] Тази версия беше представена на бизнес ползвателите и обявена в рамките на семинара по темата за спазването на изискванията през ноември 2024 г.

[42] Също във връзка с изискванията по член 5, параграф 3 от АЦП Alphabet посочи съответните договори относно Play Store и Maps, които може да съдържат клаузи за паритет. За тези договори то изпрати искане за освобождаване в началото на 2024 г. Apple счита, че вече спазва член 5, параграф 3 по отношение на своя App Store още преди 7 март 2024 г.

[43] Останалите заявления за 2024 г. ще бъдат публикувани през 2025 г. поетапно и не по-рано от четири месеца след получаването на информацията.

[44] Вж. например транзакцията между Microsoft и Inflection AI, Inc., докладвана съгласно член 14 от АЦП на 17 октомври 2024 г.

на акции или активи на това дружество. Дали транзакцията за „наемане чрез придобиване“ представлява концентрация по смисъла на член 3 от Регламент (ЕО) № 139/2004 невинаги е ясно и може да е необходим задълбочен анализ във всеки отделен случай[45].

(60) Член 14 от АЦП допринася за повишаване на прозрачността по отношение на придобиванията от страна на контролиращи достъпа предприятия и дава възможност на Комисията да определи по-общите тенденции в областта на придобиването в цифровия сектор. Освен това Комисията споделя информация за придобиванията с държавите членки. Те от своя страна могат да използват тази информация за целите на националния контрол върху сливанията. Когато държавите членки са компетентни, все пак е възможно националните компетентни органи (НКО) да препратят концентрациите на Комисията.

IV. ОЦЕНКА НА ОДИТИРАНОТО ОПИСАНИЕ НА ТЕХНИКИТЕ ЗА ПРОФИЛИРАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

(61) Съгласно член 15 от АЦП от контролиращите достъпа предприятия се изисква да представят на Комисията независимо одитирано описание на всички техники за профилиране на потребителите, които прилагат за или в рамките на всяка от основните платформени услуги, посочени в решенията за тяхното определяне за контролиращите достъпа предприятия, в съответствие с член 3, параграф 9 от АЦП. Освен това те следва да публикуват преглед на описанието. Крайният срок за представяне на одитираните описания и публикуване на прегледа е шест месеца след решението за определяне. От контролиращите достъпа предприятия се изисква също така да актуализират тези документи ежегодно в бъдеще.

(62) Комисията имаше готовност да предложи насоки и предостави съвети на контролиращите достъпа предприятия при подготовката за изпълнение на техните задължения за докладване като част от дискусиите, проведени преди възникването на необходимостта от спазване на изискванията.

(63) Шестте контролиращи достъпа предприятия, определени на 5 септември 2023 г., трябваше да представят одитираното описание на своите доклади на Комисията и да публикуват съответните публични прегледи до 7 март 2024 г. До тази дата Комисията е получила одитирани описания на тези доклади от Alphabet, Amazon, Apple, Meta и Microsoft. Одитираното описание на ByteDance беше получено на 9 април 2024 г., с известно закъснение, за което Комисията беше предварително информирана. Booking Holdings, определено за контролиращо достъпа предприятие на 13 май 2024 г., представи одитираното си описание и публикува съответния публичен преглед на 13 ноември 2024 г. Съгласно изискванията в член 15, параграф 1 от АЦП Комисията надлежно е изпратила всички одитирани описания на Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД).

(64) Комисията предостави обратна информация на контролиращите достъпа предприятия относно одитираните им доклади и ще продължи да анализира всички материали, предоставени ѝ от контролиращите достъпа предприятия в съответствие с член 15 от АЦП. Комисията ще обмисли възможността за предприемане на последващи мерки, когато това е целесъобразно, например

[45] Например в случая на Microsoft/Inflection Комисията счете, че транзакцията включва всички активи, необходими за прехвърляне на пазарната позиция на Inflection към Microsoft, и стигна до заключението, че транзакцията представлява концентрация съгласно член 3 от Регламент (ЕО) № 139/2004. Вж.: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_24_4727.

актуализиране на образеца[46]. Освен това тя ще продължи да работи с ЕКЗД и ГВР по отношение на член 15 от АЦП като потенциална област на интерес, наред с другото, за европейските и националните органи за защита на данните и за прилагане на законодателството за защита на потребителите.

V. СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ КОМИСИЯТА И НАЦИОНАЛНИТЕ ОРГАНИ

(65) В АЦП са заложени общите принципи, уреждащи неговото взаимодействие с други съответни правни инструменти на Съюза, например законодателството в областта на конкуренцията, защитата на данните и защитата на потребителите. Тези принципи са изложени в член 1, параграф 5 и член 1, параграф 6 от АЦП. Освен това в член 37 от АЦП се предвижда, че Комисията и държавите членки следва да работят в тясно сътрудничество и да координират действията си по изпълнение, за да гарантират съгласувано, ефективно и допълващо се изпълнение. Съгласно член 38 от АЦП от Комисията и НКО, отговарящи за прилагането на правилата за конкуренция, се изисква да си сътрудничат помежду си чрез Европейската мрежа по конкуренция (ЕМК).

(66) В съответствие с член 38 от АЦП Комисията си сътрудничи и координира тясно действията си с НКО чрез ЕМК, като продължи дългата история на тясно сътрудничество чрез тази рамка, датираща от повече от 20 години. По-специално Комисията и НКО системно си предоставяха информация за съответните си действия по изпълнение в съответствие с член 38, параграф 1 от АЦП. Благодарение на този обмен на информация и работата на ЕМК през 2024 г. Комисията и НКО си сътрудничиха и координираха действията си успешно и ефективно.

(67) През 2024 г. Комисията получи едно уведомление от НКО в съответствие с член 38, параграф 2 от АЦП за намерение за започване на разследване на контролиращо достъпа предприятие въз основа на националното законодателство, посочено в член 1, параграф 6 от АЦП, и две уведомления съгласно член 38, параграф 3 от АЦП относно намерение за налагане на задължения на контролиращи достъпа предприятия, отново въз основа на националното законодателство. Тези уведомления бяха подадени в допълнение към уведомленията от НКО съгласно Регламент (ЕО) № 1/2003.

VI. ГРУПАТА НА ВИСОКО РАВНИЩЕ ЗА ЗАКОНОДАТЕЛНИЯ АКТ ЗА ЦИФРОВИТЕ ПАЗАРИ[47]

(68) Групата на високо равнище за законодателния акт за цифровите пазари (ГВР) беше създадена с Решение на Комисията от 23 март 2023 г. въз основа на член 40 от АЦП[48]. ГВР е съставена от европейските органи и мрежи, посочени в АЦП, и е създадена като група от експерти в съответствие с Решението на Комисията за установяване на хоризонтални правила относно създаването и функционирането на експертни групи на Комисията[49]. ГВР се председателства от Комисията, която предлага и подкрепа на секретариата. ГВР има за цел да подкрепя съгласуваното и ефективно изпълнение на АЦП и други специфични за сектора разпоредби, приложими по отношение на контролиращите достъпа предприятия.

[46] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/system/files/2023-12/Article%2015%20DMA%20Template%20%28consumer%20profiling%20report%29.pdf

[47] В контекста на АЦП Групата на високо равнище за законодателния акт за цифровите пазари е синоним на Групата на високо равнище на цифровите регулатори.

[48] https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2023-03/High_Level_Group_on_the_DMA_0.pdf

[49] Решение C(2016) 3301 final на Комисията за установяване на хоризонтални правила относно създаването и функционирането на експертните групи на Комисията.

(69) ГВР също така играе важна роля при определянето и оценката на взаимодействията между АЦП и специфичните за сектора правила. Освен това Комисията може да използва експертните познания на съответните секторни органи и мрежи по време на евентуални пазарни проучвания на нови услуги и практики[50].

(70) През 2024 г. бяха създадени три тематични подгрупи, насочени към свързаните с данните задължения, член 7 от АЦП (оперативна съвместимост) и изкуствения интелект (ИИ)[51]. Трите подгрупи проведоха общо седем заседания в допълнение към пленарната сесия, която се проведе през март[52].

(71) Що се отнася до работата по време на пленарната сесия, членовете на ГВР одобриха първото си съвместно изявление, в което наблегнаха на позицията на ГВР относно ИИ. В изявлението се пояснява, че доколкото системите с ИИ са интегрирани в определени основни платформени услуги, за тях ще се прилагат задълженията по АЦП[53].

(72) Значителните промени в областта на ИИ доведоха до създаването на свързаната с ИИ подгрупа, която проведе първото си заседание през октомври 2024 г. Това беше възможност да се поканят контролиращите достъпа предприятия да представят своите инициативи в областта на ИИ и да отговорят на въпроси на членове на ГВР[54]. Освен това беше възможност за Службата на Съюза по ИИ да представи Акта за изкуствения интелект и Европейския съвет по изкуствен интелект, а за членовете на ГВР — да обсъдят текущата работа в областта на ИИ, която се извършва в рамките на техните мрежи или органи.

(73) Подгрупата за свързаните с данните задължения проведе четири заседания през 2024 г.[55] Основните области, върху които беше поставен акцент, включваха задължението за получаване на съгласие за комбиниране на данни между определени услуги и други услуги, както е предвидено в член 5, параграф 2 от АЦП, в това число изпълнението от страна на Meta и взаимодействието на тази разпоредба с ОРЗД[56]. След удължаване на мандата на членовете на ГВР тази конкретна подгрупа разшири мандата си след второто си заседание[57]. Мандатът вече обхваща и работата на Комисията по отношение на достъпа и преносимостта на данни, както и споделянето на данни за класиране, търсене, избиране и преглед от онлайн търсачките. По време на обсъжданията беше засегната и темата за докладите за профилиране на потребителите, представени от контролиращите достъпа предприятия съгласно АЦП и съвместните насоки на ЕКЗД и Комисията относно взаимодействието между ОРЗД и АЦП, като последните бяха представени и в подгрупата по член 7.

(74) Освен това през април и септември 2024 г. се проведе заседание на подгрупата по член 7, където дискусиите бяха насочени към последните развития по

[50] Пак там. Член 40, параграф 7.
[51] Работата на подгрупите се ръководи от индивидуален мандат.
[52] За повече подробности относно пленарната сесия на ГВР или всяко заседание на подгрупа, в това число дневния ред и протоколите от заседанията, вж.: https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=bg&groupId=3904&fromMembers=true&memberType=5&memberId=111640.
[53] Освен това в документа се определят насоките за сътрудничество, както и основните области, свързани с ИИ, при които има необходимост от допълнителен мониторинг и координирано изпълнение.
[54] Apple, Microsoft и Meta присъстваха лично, а Alphabet изпрати преглед, споделен с членовете на ГВР.
[55] През февруари, април, септември и октомври 2024 г.
[56] Във връзка с това ЕКЗД представи Становище 08/2024 относно валидното съгласие в контекста на моделите „съгласие или плащане“, прилагани от големите онлайн платформи, прието на 17 април 2024 г.
[57] В това число член 6, параграфи 9, 10 и 11, както и член 5, параграф 2.

отношение на спазването на изискванията от страна на определени междуличностни съобщителни услуги без номер[58], в това число механизмите за типово предложение и ефективно откриване на ползватели.

(75) Основно заключение, подчертано както на пленарно равнище, така и на равнището на подгрупите, е необходимостта да се гарантира гладко сътрудничество между различните инструменти на политиката и да се предотврати използването на една политика, за да се избегне друга. В бъдеще форматите на ГВР ще допринесат за улесняване на необходимото сътрудничество и координация, за да се гарантира, че изпълнението на АЦП продължава да бъде стабилно и предвидимо.

[58] „ОТТ услуги за изпращане на съобщения“ или просто „приложения за съобщения“.